

A COAST TO COAST WALK

van St. Bees Head naar Robin Hood's Bay

reisverslag van een wandelvakantie

Een paar jaar geleden waren mijn vriendin en ik van plan op vakantie te gaan naar Engeland; zij om er te wandelen, ik om er op de motor rond te toeren. Toen ik echter hoorde dat zij de Coast to Coast walk wilde gaan lopen, een wandelroute van de Ierse zee naar de Noordzee, dwars door noord Engeland, voerend door drie mooie nationale parken en dat alles over een lengte van ca. 310 kilometer, vond ik dat zo'n grote uitdaging, dat ik besloot de motor thuis te laten en mee te gaan wandelen. Het verslag van deze 16 dagen durende boeiende wandeling volgt hieronder.

vrijdag 17 juni, Rotterdam

De bus van North Sea Ferry's die ons van het station van Rotterdam naar de boot brengt vindt moeiteloos zijn weg in de doolhof van Europoort. In de Beneluxhaven ligt het cruiseschip de Norsun groots en imposant aan de kade te schitteren in het avondlicht. Het inschepen verloopt vlot en aan boord wijzen stewards ons de weg naar de hut. Het blijkt een vierpersoons hut te zijn, zodat we alle ruimte hebben voor ons tweeën. Vanaf het achterdek zien we hoe de ene oplegger na de andere in het ruim van het schip wordt gereden; ook enkele bussen vinden nog een plek op het immense autodek. Als we om half zeven in het restaurant aan het (bij de prijs inbegrepen) vijf-gangen diner beginnen, maakt het schip zich los van de wal, draait 180 graden en vaart door de Nieuwe Waterweg naar open zee. Het diner is overvloedig en vooral de uitgebreide salade valt bij ons goed in de smaak. Ook na het diner valt er weer van alles te beleven; zo worden er in de cinema films gedraaid, in de discotheek en enkele lounges kan gedanst of gespeeld worden en de duty-free shop is er voor kooplustigen. Daarnaast zijn er ook nog ruimten voor kinderen, niet-rokers of stilte-zoekers. Wij geven de voorkeur aan nog een wandeling aan dek, waar we de zon achter een donkere wolk zien verdwijnen zodat genieten van een zonsondergang op zee er helaas niet in zit. Wel zullen we rustig kunnen slapen, want de zee is kalm en de weersvooruitzichten zijn gunstig.

zaterdag 18 juni, Hull, St. Bees, Sandwith. gewandeld: 7,5 km

Als we om half zeven in het restaurant gaan ontbijten, zien we dat de boot al in het King George Dock is aangekomen en bezig is af te meren. We hebben nog ruim de tijd voor onze eerste breakfast en ook dit uitgebreide Engelse ontbijt valt goed in de smaak. Zowel het ontschepen als de rit met de dubbeldekker naar het Paragon Station in Hull verloopt vlot, zodat we om half negen al op het station arriveren.

Daar vernemen we hoe we naar de andere kant van het land moeten komen en tien minuten later reizen we al weer verder. Het eerste stuk sporen we langs de River Humber, tot we naar het noorden afbuigen en de stad Leeds bereiken. Hier hebben we een uur de tijd voor we verder kunnen en dus zoeken we een plekje in de zon voor het station.

Het volgende traject voert ons door de Yorkshire Dales zodat we al een aardige indruk krijgen van dit deel van het land, waar we ook te voet door heen willen trekken. In Carlisle, het eindpunt van dit traject, zien we veel fotografen, allen geïnteresseerd in de treinen die af en aan rijden. Van Carlisle naar St. Bees moeten we met een stoptrein en dat betekent een paar uur boemelen. Gelukkig voert de helft van de rit ons langs de zee. Het uitzicht dat we daarop hebben weegt echter nauwelijks op tegen de lelijke industrieën die men hier heeft gevestigd. Om kwart over vier arriveren we op het kleine station van St. Bees. Blij dat we in de benen kunnen en verlangend naar een kop thee stappen we uit. Op het perron vraagt een man "Do you do the whole walk?", niet meer en niet minder. We lopen door het dorp op zoek naar een restaurant. Pas als we aan zee zijn vinden we de eerste gelegenheid. Het is te merken dat het seizoen nog niet is aangebroken, alles maakt een lege indruk. Alleen op een nabij gelegen camping en de kleine boulevard zien we enige mensen. We laten ons de thee en de koekjes goed smaken en gunnen ons de tijd er van te genieten.

Dan verwisselen we ons schoeisel, bergen de sandalen in de rugzak, rijgen de wandelschoenen dicht en hijsen de rugzak op onze schouders. We beginnen met een klim over een smal pad dat ons tot boven op de klippen voert, vanwaar we een prachtig uitzicht hebben over de zee en het achter ons liggende strand. Vaag zijn in de verte de contouren zichtbaar van de kerncentrale Sellafield. Naast ons, maar wel vele tientallen meters lager, slaan de golven tegen de klippen, waarboven talloze meeuwen krijsend rondvliegen. Soms zien we hun jongen, bolronde en nog volop in de dons.

Op een hoog punt zitten twee mensen door een telescoop te turen. Ze hebben een slechtvalk ontdekt en we worden uitgenodigd hem ook te bekijken. Een halve mijl verder komen we langs de vuurtoren op St. Bees Head, bijna 100 meter boven de zeespiegel. Whitehaven, een havenplaats, doemt in de verte voor ons op, maar ook een grote en lelijke chemische fabriek. Voor het pad landinwaarts afbuigt pauzeren we en genieten we nog eenmaal van het uitzicht over zee. Dan rukken we ons los en voert een zandweg ons oostwaarts naar het dorp Sandwith. In het dorpscafé horen we dat de burens kamers verhuren en dat blijkt te kloppen, al overvallen we ze wel enigszins 's avonds om kwart voor acht op de verjaardag van hun dochter. De kamer moet nog in orde gemaakt worden, maar ondertussen krijgen we thee in de tuin. Terwijl we ons douchen wordt een supper klaargemaakt, waar we later, aan een mooi gedekte tafel, van smullen. Als we daarna nog een korte wandeling door het dorpje maken zien we een vurige zon achter de klippen zinken. Een mooier slot van onze eerste wandeldag hadden we ons niet kunnen wensen.

zondag 19 juni, Cleator, Ennerdale Bridge; gewandeld: 15 km [totaal: 22,5]

Na een stevig ontbijt en een hartelijk afscheid van onze gastvrouw beginnen we om negen uur aan het tweede traject. Het is zwaar bewolkt, droog en de temperatuur is prima om te lopen. Het eerste stuk gaat over boerenwegen en door weilanden, tot het dorp Cleator. Hier lopen we een rondje om de St. Leonards kerk, doen we inkopen in de Post Office tevens dorpswinkel (die ook op zondag open is) en schrijven onze namen in een coast to coast-register. Door via een brug de River Ehen over te steken komen we in het **Lake District**, Englands mooiste National Park. Voor ons ligt Dent, ruim 300 meter hoog en de eerste heuvel waar we over moeten. Tijdens de beklimming, waar we een uur mee bezig zijn, worden we af en toe begeleid door een roepende wulp. Eenmaal boven gekomen hebben we naar alle kanten een prachtig uitzicht. In het westen zien we het eiland Man en voor ons de heuvels van Lakeland. Via een soms steile afdaling komen we in Nannycatch, een prachtig langgerekt dal met slingerende beekjes en overhangende rotsformaties. De hellingen van de heuvels zijn bedekt met een groen kleed van varens en overal zien we schapen lopen. In dit mooie dal pauzeren we terwijl de zon onze doorweekte sokken en T-shirts droogt. De laatste paar kilometers voert ons over het asfalt naar het dorp Ennerdale Bridge. Een kamer is snel gevonden en ook hier wordt ons thee aangeboden. Na de douche wandelen we het dorp uit en vinden we een mooi plekje in een wei met uitzicht op boomloze groene heuvels.

's Avonds eten we in een pub, waar nog enkele coast to coast-wandelaars binnen komen. Op onze kamer nemen we de route van de volgende dag door die er pittig uitziet en dus gaan we op tijd naar bed.

maandag 20 juni, Seatoller, Rosthwaite; gewandeld: 23 km [totaal: 45,5]

De tocht van vandaag voert ons langs het eerste meer op onze tocht door het Lake District namelijk Ennerdale Water, een langgerekt stil meer. Het smalle kronkelige pad voert ons omhoog tot we bij een uit het meer oprijzende rotsformatie komen die de naam Robin Hood's Chair draagt, waarna we weer afdalen, steeds met het water dicht naast ons. Na een uur bereiken we het eind van het meer en pauzeren we aan de rand van het water. Het volgende stuk kan op twee manieren belopen worden: of door het bos of omhoog naar de 600 meter hoge top van Red Pike klimmen en dan verder over de kam. We kiezen op deze warme dag voor het bos met de klaterende River Liza.

De weg is makkelijk te gaan en op veel plaatsen is te zien dat men bezig is het bos uit te dunnen. Ook is er kaalslag gepleegd waarop weer jonge bomen zijn geplant, alle gehuld in een grote plastic koker. Direct na het bos komen we bij de zeer eenzaam gelegen jeugdherberg Black Sail Hut. Er is niemand aanwezig, maar gelukkig kunnen we wel onze veldfles vullen. Nu krijgen we het zwaarste stuk van deze dag. Moeizaam klimmend en klauterend over de steile bergwand en soppend door drassige veengrond bereiken we Honister Pass, waar een frisse wind waait maar het uitzicht grandioos mooi is. Rondom zien we vele bergtoppen en beneden ons liggen twee meren te schitteren in de zon.

Langs het nauwelijks zichtbare pad heeft men hier en daar stenen op een hoop gegooid als markeringspunten bij mist. Geleidelijk daalt het pad en ook van de ons omringende bergen voeren paden naar beneden, belopen door meerdere wandelaars. Lopend over het tracé van een voormalige trambaan, ooit gebruikt voor vervoer van leisteen, zien we de vele grove sporen van mijnbouw uit vorige eeuwen. Het vervolg van de tocht leidt over een oude tolweg, langs muurtjes en beken door het lieflijke dal Borrowdale, naar het mooi gelegen dorpje Seatoller, waar we thee willen drinken. Helaas is er niets open en dus lopen we verder langs de River Derwent naar onze eindbestemming van deze dag, Rosthwaite, een geliefd vertrekpunt van wandelaars in dit mooie dal. 's Avonds eten we buiten op het terras van een pub, terwijl naast ons de beek kabbelend voorbij stroomt, een zacht regentje op het golfdak tikt en vinken bedelend over de balustrade hippen.

dinsdag 21 juni, Grasmere, Glenridding; gewandeld: 30 km [totaal: 75,5]

Half negen schijnt een normale tijd te zijn voor het ontbijt en dus is vroeg vertrekken er weer niet bij. Aangezien het breakfast uit drie gangen bestaat (sinaasappelsap, cereal, bacon and eggs plus gebakken worstjes, tomaat, champignons en aardappeltjes en als laatste gang toasts met marmelade) is het pas half tien voor we weer op pad zijn. In de Post Office tevens dorpswinkel slaan we proviand in en kopen we prentbriefkaarten voor het thuisfront.

Het weer is opgeklaard en we vervolgen onze tocht langs de rivier door de mooie Stonethwaite Valley. Op de berghellingen zien we overal paars vingerhoedskruid staan. Het pad stijgt voortdurend tot we een moeizame klim krijgen naar de Greenup Edge pas. Hier kunnen we weer kiezen voor een zware tocht over drie toppen of voor een makkelijke maar ook zeer mooie route door Far Easedale. We kiezen voor wandelen langs de klaterende beek en bereiken in het begin van de middag het plaatsje Grasmere. We verheugen ons op een lunch aan het meer, maar als blijkt dat we daarvoor nog een flink stuk moeten lopen en het niet op onze route ligt houden we het bij thee met scones op een terrasje.

In Grasmere is het graf te bezichtigen van William Wordsworth, maar dat laten we over aan de vele toeristen. In een boekhandel zie ik het mooie fotoboek van de coast to coast walk dat we in Sandwith hebben kunnen inkijken en ik aarzel geen moment het te kopen, ondanks de waarschuwing van mijn vriendin dat ik die extra kilo dan nog 270 kilometer lang zal moeten meedragen.

We wandelen weer de natuur in en beginnen met een geleidelijke maar wel zeer lange klim naar de Grisedale pas. Ondertussen is de lucht helemaal dicht getrokken en hangen de grijze wolken zo laag dat de ons omringende bergtoppen niet meer zijn te zien. Het laatste stuk is zo steil en moeizaam te beklimmen dat ik geheel buiten adem boven kom. We zitten nu volledig in de mist, het is koud en ik haal mijn jack uit de rugzak. Een groep militairen met zware bepakking komt ineens uit de mist opduiken en houdt een paar meter verderop eveneens halt.

Vanaf dit punt kunnen we kiezen uit drie routes, twee over de bergen en een door het dal. Niet alleen vanwege de mist maar ook omdat we nog een flink stuk voor de boeg hebben gaan we door het dal. Als we verder willen trekt plotseling de mist op en zien we beneden ons het meer Grisedale Tarn liggen. We dalen er naar af, lopen een stuk over de oever en vervolgens langs de beek. De mist wordt natter en natter totdat het regent en we ons hullen in de poncho's. Zo lopen we de laatste mijlen naar Patterdale. Aangezien hier geen kamer meer vrij is, lopen we naar het buurdorp Glenridding, waar nog wel ruimte is.

Het is zeven uur als we daar een kamer vinden. Op een dressoir staat, tot ons groot

genoegen, alles wat we nodig hebben om thee te zetten en daar maken we dan ook meteen gebruik van. Als we later naar buiten gaan om een pub te zoeken voor ons avondmaal is het weer droog geworden, maar de temperatuur is vele graden lager.

woensdag 22 juni, Glenridding; rustdag

Vandaag laten we de wandelschoenen staan en nemen we een rustdag. Mijn voeten hebben vier blaren, maar door ze af te plakken met second skin bezorgen ze mij geen last en voorkom ik erger leed. Beiden hebben we pijnlijke schouders en dus masseren we elkaar. Glenridding is een leuk plaatsje gelegen aan het mooie meer Ullswater. We wandelen wat rond, snuffelen in de winkels en ik koop een nieuwe "gevoerde" heupband, het meest essentiële onderdeel van de rugzak. Daarna zoeken we een beschut plekje aan het meer, waar we de rest van de dag schrijvend en lezend doorbrengen. 's Avonds maken we nog een wandeling en in de pub waar we later eten ontmoeten we weer dezelfde "collega's" die we ook reeds op vorige dagen tegenkwamen.

donderdag 23 juni, Patterdale, Kidsty Pike, Shap; gewandeld: 26 km [101,5]

De tocht van vandaag wordt de laatste in het Lake District. Het is al warm als we na Patterdale weer beginnen te klimmen. Gelukkig gaat het heel geleidelijk en onderweg genieten we van het uitzicht op een viertal meren, waaronder Angle Tarn dat op onze route ligt.

In het begin van de middag bereiken we Kidsty Pike, het hoogste punt tijdens onze gehele wandeltocht namelijk 780 meter. De wandeling over de kam er naar toe is makkelijk en het uitzicht dat we op de top hebben is prachtig. Rechts gaat een oude Romeinse weg verder over de bergen en links daalt het pad af naar Mardale Head, waar we straks ook naar toe gaan. Maar eerst lunchen we, laten onze schoenen luchten en de sokken drogen in de zon en maken foto's.

Haweswater, dat we na een pittige afdaling van ruim een uur bereiken en dat het laatste meer is op onze tocht door het Lake District, is een waterreservoir. Bij de monding van de Measand Beck grazen vele Canadese ganzen met jongen maar verder zien we geen leven op het meer. De zon brandt ongenadig en de lange tocht langs dit doods aandoende meer valt ons zwaar. In de namiddag bereiken we de stuwdam en komen we weer in de bewoonde wereld. Hier kunnen we onze waterfles vullen, waarna we de tocht vervolgen langs de mooie Swindale Beck. Op de stenen in deze snelstromende beek zien we enkele waterspreeuwen en we genieten van het spel van deze in ons land niet meer voorkomende vogels. Het valt ons op dat er in dit deel van de route veel zorg is besteed aan de markering van het pad, dat ons nu weer door veel weilanden voert. De warmte dwingt ons tot vaker stoppen en het laatste stuk gaat mij moeizaam af. Een paar kilometer voor Shap komen we langs de ruïnes van Shap Abbey, dat er verlaten tussen enige boerderijen bij ligt.

Ook nu is het 7 uur als we een luxueuze kamer betrekken in Country Guest House 'The Rockery' en kunnen beginnen met het behandelen van onze toch wel wat verbrande en vooral vermoeide lijven.

vrijdag 24 juni, Orton, Newbiggin-on-Lune; gewandeld: 26 km [totaal: 127,5]

Shap blijkt een naargeestig en deprimerend dorp te zijn, gelegen naast de snelweg tussen twee nationale parken. Er zijn enige open kalk- en granietgroeven die het landschap erg ontsieren. Het duurt een tijd voor we het verkeerslawaai van de M6 niet meer horen, maar dan bevinden we ons ook al op de uitgestrekte velden bij Oddendale. Mijn conditie is niet zo best vandaag en het opzoeken en bekijken van de Stone Circle laat ik dan ook aan mijn vriendin over. We komen ook weer over een Romeinse weg en iets verder zien we in deze verlaten vlakte een monument uit 1843 waarop wordt herinnerd aan het feit dat koning Charles II op zijn mars van Schotland in 1651 hier water dronk. Aan hetzelfde beekje houden wij ook halt voor een drank. Een paar kilometer voor het mooie dorpje Orton, waar we thee drinken, vervolgt het pad wegens een omleiding over het asfalt en ook daarna blijft dat nog een tijdlang zo. Eén voordeel levert het wel op, namelijk dat de bomen langs de weg schaduw geven. De bermten vallen ons op door hun weelderige plantengroei. Zo zien we er bijvoorbeeld vrouwenmantel, orchideeën, beemdooievaarsbek en knikkend nagelkruid. Als we weer door het veld kunnen trekken komen we bij Sunbiggin Tarn, een klein meertje met honderden meeuwen die een hels kabaal maken. Na nog een paar mijl door dit ruwe landschap gelopen te hebben verlaten we de route en lopen we naar het dorpje Newbiggin-on-Lune. Bij het eerste huis met bordje "bed and breakfast" hebben we succes. De zoon des huizes die alleen thuis is, serveert ons thee, belt zijn vriendin en samen maken ze een maal voor ons klaar (gratis zo blijkt achteraf). Als de ouders thuiskomen gaat moeder toch bezorgd kijken of alles wel goed is gedaan. We overladen het duo echter met complimenten zodat de moeder terecht trots kan zijn op haar zoon en 'future daughter in law'. 's Avonds mogen we in de tuin zitten en genieten we van het uitzicht, de rondvliegende zwaluwen en de stilte.

zaterdag 25 juni, Smardale Bridge, Nateby, Keld; 28 km [totaal: 155,5]

Na een allerhartelijkst afscheid kopen we in het dorp wat kaas en brood waarna we de bewoonde wereld weer verlaten. Met behulp van de kaart bereiken we Smardale Bridge en zitten we weer op de route. Iets verder zien we het indrukwekkende gemetselde viaduct van de oude spoorbaan. We komen in een gebied waar veel van losse stenen gemaakte muren het landschap tekenen. Met het oprichten van deze muren is men reeds in de 16e eeuw, tijdens het bewind van de Tudors, begonnen en het is voortgezet tot in het midden van de vorige eeuw. Plotseling zie ik een vos over een muur klimmen en er vandoor gaan. Even later zien we nog twee. De laatste staat ons een tijd roerloos aan te kijken voordat ook hij pijlsnel en met grote golvende sprongen weg rent.

De route voert verder naar Kirkby Stephen, het feitelijke einddoel van het traject van gisteren. We hebben geen zin om dit stadje aan te doen en besluiten het letterlijk links te laten liggen en er 'onderdoor' te lopen. Zo bereiken we Nateby, een leuk dorpje waar we nu eens geen thee maar koffie drinken. Onder de felle zon beginnen we aan een lange, zeer moeizame klim over het asfalt. Bovengekomen zijn we in het tweede National Park tijdens onze tocht, nl. de **Yorkshire Dales**. Om opnieuw op de route te komen moeten we nog doorsteken naar de Nine Standards Rigg, 670 meter hoog, dwars door een met hoog gras begroeid moeras.

Het wordt de zwaarste klim van de gehele tocht en we komen dan ook zeer vermoeid boven. Hier hebben we uitzicht op de 9 grote opgestapelde zuilen, willekeurig van vorm en plaats. Even verder is de waterscheiding. Tot nu toe liep al het water dat we zagen naar de Ierse zee, vanaf nu loopt het - net als wij - naar de Noordzee.

Met behulp van kaart en kompas bepalen we vervolgens onze koers waarna we urenlang over de dales lopen. Het is een woest rotsachtig veengebied vaak doorsneden door drooggevallen geulen waarin de turf zo voor het oprapen ligt.

Mijn conditie daalt en ik kan duidelijk voelen dat we met een van de langste trajecten bezig zijn. Bij Raven Seat, waar twee boerderijen in een zee van boterbloemen staan, kunnen we onze veldfles vullen. Verder gaat het over de oostelijke oever van de Whitsundale Beck, die tientallen meters onder ons in een diep ravijn met vele watervallen zich door het land kronkelt tot hij uitmondt in de River Swale. Nog een mijl moeten we nu over het asfalt waarna we het dorp Keld bereiken. Een kamer is in het gehele dorp niet te vinden en we besluiten in de jeugdherberg te gaan informeren. Daar is nog ruimte voor ons en als we binnen komen is men al met het avondeten bezig, we kunnen dus zo aanschuiven. Moe en wat onwezenlijk zitten we aan tafel en het liefst gingen we meteen plat. Tien uur zijn we onderweg geweest en dat voelen we maar al te zeer.

Als we ons gedoucht en verschoond hebben voelen we ons een stuk beter en breekt ook het voldaan gevoel weer door. 155 kilometer hebben we tot nu toe gelopen en daarmee zijn we precies op de helft van deze "walk" gekomen.

zondag 26 juni, Muker, Gunnerside, Low Row, Reeth. 19 km [totaal: 174,5]

letwat moe maar vooral onuitgeslapen vanwege het niet meer gewend zijn op een zaal met veel mensen te moeten slapen, verlaten we de jeugdherberg. Ik verbaas mij erover dat mijn voeten en benen weer normaal functioneren na de zware dag van gisteren. We kunnen weer kiezen: of over de bergruggen of door het dal langs de klaterende rivier. Het laatste heeft onze voorkeur en we beginnen met een door de regen van de afgelopen nacht glibberig geworden pad. Later komen we over bloemrijke weilanden waarin we o.a. ratelaar en ogentroost onderscheiden. Ook zien we veel oude leegstaande huizen waarvan sommige nog dienst doen als schapestal. Tientallen konijnen huppelen voortdurend voor ons uit en de verlatenheid die over dit deel van het Swaledal hangt past goed bij de stilte van de zondagochtend.

Muker, het eerste dorp dat we aandoen blijkt een vertrekpunt te zijn voor veel wandelaars, net zoals het volgende dorp Gunnerside, waar we koffie drinken.

Kinderen met soms te grote of slecht gepakte rugzakken worden door de ouders afgezet en lopen een tijdlang met ons op. Het pad langs de rivier laat zich moeilijk terugvinden en zo komen we in het volgende dorp Low Row, waar we in een prachtige Engelse tuin - met klimrozen dus - van de afternoon tea genieten.

Hierna steken we de rivier over en vinden op de andere oever wel een pad dat prima te belopen is. Om bij ons einddoel van deze dag, Reeth, te komen, gaan we via een hangbrug terug over de rivier en klimmen omhoog naar het dorp. Dicht bij de grote open vlakte midden in het dorp vinden we een mooie kamer bij vriendelijke mensen. Als we onze was aan de lijn willen hangen bieden zij aan die in de droogtrommel te doen en een uur later krijgen we het keurig opgevouwen terug.

's Avonds eten we in de pub "Kings Arms" waar het zeer druk is. Ook dit dorp is een uitgangspunt van wandeltochten over de Dales.

maandag 27 juni, Marrick, Marske, Richmond; 17 km [totaal: 191,5]

Vandaag hebben we een kort traject voor de boeg en we hebben dus alle tijd rustig te genieten van het wederom uitgebreide breakfast. Ook hier volgt een hartelijk afscheid van onze gastheer en gastvrouw.

Het is bewolkt maar droog, prima weer om te lopen. Na twee mijl bereiken we Marrick Priory, een ruïne uit de 12e eeuw, niet ver van de River Swale. Hierna moeten we door een bos waarin een met platte stenen belegd pad als het ware een trap vormt van 375 treden. Althans dat staat in de routebeschrijving, maar zelf tel ik er 491!

Na een mooie tocht over golvende weilanden bereiken we het dorp Marske, waar we thee willen drinken. Helaas beschikt het dorp alleen maar over een Post Office met een piepklein winkeltje zodat we ons tevreden moeten stellen met een blikje fris. Opnieuw voert de route ons door weilanden, waarvan vele nog niet gemaaid zijn en een zee van bloemen vertonen. Roepende wulpen erboven houden ons in de gaten. Ook zien we de beroemde Swaledale schapen die zeer grote gekrulde horens hebben.

Voor we het Whitcliffe bos doortrekken lunchen we met brood, kaas, yoghurt en een appel. Aan de overkant van het dal zien we een overvolle camping en op de heuvelrug erboven een rommelige rij huizen. Een groepje wandelaars komt langs, aangevoerd door een militante man. In het bos beginnen ze uit volle borst een lied te zingen. Ook de wandelaar die in hetzelfde huis te Reeth overnachtte komt langs. Hij heeft een gebroken schouderriem maar maakt zich er niet druk over. In Richmond laat hij hem wel repareren. Meer moeite heeft hij gehad met twee oudere Nederlandse dames die hem de oren van het hoofd hebben gekletst.

Het pad door het bos loopt geleidelijk naar beneden en met het verlaten ervan laten we ook het National Park Yorkshire Dales achter ons. Een smal weggetje voert ons verder naar beneden en al spoedig bereiken we de eerste huizen van Richmond. Het is drie uur als we in het centrum een kamer vinden in een groot en statig huis. Later in de middag wandelen we wat rond in dit middeleeuwse stadje, mooi gelegen in een bocht van de rivier. Hoog boven alles uit domineert de massieve vierkante toren van het kasteel. Ook de muren zijn nog bewaard gebleven en de wandeling er omheen voert door nauwe straatjes.

dinsdag 28 juni, Richmond; rustdag

We willen een rustdag houden maar moeten wel een andere kamer zoeken; waar we nu zijn is de komende nacht vol geboekt. Na het ontbijt pakken we de rugzak weer in, maar een paar uur later kunnen we hem al weer uitpakken; het scheelt dat we hier voor het vakantie seizoen zijn. Een groot deel van de dag brengen we door op een gazon aan de rivier. Iets verderop is een waterval en boven ons schijnt weer de zon. Tussen de middag stroomt een school leeg en zien we horden gedisciplineerde kinderen, allen keurig in hetzelfde uniform. Een groep speelt slagbal, anderen drentelen heen en weer tot de school weer aanvangt en men keurig per klas weer naar binnen wordt geroepen. Wij schrijven de laatste kaarten en liggen wat te soezen in de zon. Later drinken we ergens thee, doen we wat inkopen en wandelen weer door de kronkelige straten en over het marktplein. Ook lopen we weer langs de rivier waar we in het snelstromende water grote gele kwikstaarten zien en erboven vele zwaluwen.

woensdag 29 juni, Colburn, Catterick Bridge, Bolton-on-Swale, Streetlam, Danby Wiske; 22,5km [totaal: 214]

Volgens de routebeschrijving krijgen we vandaag een saai, plat stuk tussen de Dales en de Moors van 37 kilometer dat we maar het beste door zo stug mogelijk door te lopen in een keer moeten afleggen. Wij vinden het echter te lang en besluiten halverwege te stoppen en daarom bellen we eerst om een kamer te reserveren. Het is al warm als we Richmond verlaten en door het bos langs de Swale onze tocht vervolgen. Het pad is vaak drassig en onder de bomen zien en ruiken we veel uitgebloeide daslook. In het eerstvolgende dorp Colburn strijken we neer in een tuin achter een inn. Helaas blijkt deze gesloten te zijn en dus blijft het bij een slok uit de veldfles. We vervolgen onze tocht door een saai landbouwgebied waar we snel op uitgekeken raken. In Catterick Bridge hebben we meer succes en in een mooie tuin langs de rivier, maar wel omgeven door verkeerslawaaï, drinken we een kop koffie. Daarna gaat het weer verder langs een oude Romeinse muur, over weilanden en langs talloze korenvelden. In Bolton-on-Swale bekijken we de gedenksteen van de heer Jenkins, die in 1670 op 169-jarige leeftijd overleed en lunchen we tussen de grafzerken. Het valt ons op dat de route van vandaag goed is aangegeven. Helaas wel vaak over wegen, omdat men zich hier niet al te zeer houdt aan het "recht van overpad". In Streetlam, een gehucht, wijst een nieuw bord ons de weg, maar naar achteraf blijkt, de verkeerde. In het volgende dorp, Danby Wiske, hebben we een kamer besproken en lopen we, zoals men ons heeft gezegd, naar de kerk, over het kerkhof en vinden erachter het huis dat we zoeken. Het is prachtig gelegen in het veld, voor driekwart omgeven door water en over het erf lopen kippen, eenden, een poes en een hond. Na de douche doen we de was die we aan de lijn kunnen laten drogen en krijgen we thee voorgezet.

's Avonds verrast de gastvrouw ons met een uitgebreide maaltijd waar we heerlijk van smullen. Hierna zitten we voor het huis van de landelijke omgeving te genieten. De heer des huizes komt thuis en blijkt een reïncarnatie te zijn van Brahms. Zijn zoon komt ons op de hoogte stellen van het verloop van de strijd om de voetbalcup en laat ons zijn plakboek daarover zien. Daarna maken we nog een wandeling, bekijken het mooie kerkje, waarvan de deur niet op slot zit, genieten van de rust en de stilte en zoeken op tijd ons bed weer op.

donderdag 30 juni, Oaktree Hill, Ingleby Cross. 14,5 km [totaal: 228,5]

Ook hier nemen we 's morgens hartelijk afscheid van onze gastvrouw en gastheer en met goede herinneringen lopen we het dorp uit. De tocht blijkt nog saaier te zijn dan gisteren en het lijkt wel alsof de zon nog feller schijnt.

In de goed onderhouden meidoornhagen langs de weg, vaak doorschoten met wilde roos, kamperfoelie en vlier zien we af en toe geelgorzen en boven ons zingen voortdurend leeuweriken.

Ook zien we veel frambozenstruiken. De velden staan ook hier vol met koren en op de weg zijn wij vaak de enigen die door dit stille landschap trekken. Voor ons zien we de contouren van de **Cleveland Hills** waar we morgen over zullen trekken.

Maar voorlopig is het nog urenlang links rechts, links rechts, links rechts. Vroeg in de middag bereiken we Ingleby Cross en in de "Blue Bell Inn" kunnen we nog een kamer krijgen. Daarna wandelen we naar Arncliffe church, gelegen op de voet van de heuvel, met uitzicht op het dorp, waar we (weer) op het kerkhof een plekje in de zon, of achter een zerk in de schaduw vinden. Aan het eind van de middag komt een onweersbui overtrekken en valt het water met bakken uit de hemel. Ook als we later in de inn een barmeal gebruiken trekt er weer een bui met veel gedonder en water over. De dorpsjongeren laten zich er niet door weerhouden en komen er hun gesprekken voeren. Het valt ons op dat er geen muziek wordt gedraaid, alleen natuurlijke geluiden zijn te horen.

vrijdag 1 juli, Clay Bank Top, Great Broughton. 20 km [totaal: 248,5]

Vandaag trekken we het derde National Park op onze tocht binnen, nl. de **North York Moors**.

Zes heuveltoppen liggen vandaag op ons te wachten en vele onmetelijke heidevelden. Eerst halen we geld en proviand, waarna we van start gaan. Het weer is prima en na de regen ruikt alles weer heerlijk fris. Na een niet te zware klim door het bos bereiken we Beacon Hill, de eerste top, waarop een woud van televisiezenders staat. Vanaf hier hebben we een mooi uitzicht over het land waar we gisteren liepen en voor ons zien we de golvende heidevelden, met in de verte de volgende toppen. Het traject van vandaag is dezelfde als de Cleveland Way en de Lyke Wake Walk, maar van medewandelaars zien we nog geen spoor. Op een bordje, geplaatst op een hek boven op de heuvel, kunnen we de volgende tekst lezen:

*Be ye man or be ye woman
Be ye going or be ye comin'
Be ye soon or be ye late
Be ye sure to shut this gate.*

Als we een paar uur gelopen hebben komen we toch enige wandelaars tegen op het soms opvallend goed aangegeven en verzorgde pad.

Aan het begin van de middag bereiken we de derde top Carlton Bank waar we gaan lunchen. Ook vanaf hier hebben we een prachtig uitzicht. De schoenen, sokken en shirts gaan weer uit en worden in de zon te drogen gelegd. Als achter ons de lucht begint te betrekken besluiten we op te stappen. We zijn nog maar net op pad als het begint te regenen en we ons in de poncho's hullen. Rondom ons hangt een grijs regengordijn en boven ons rolt de donder van het onweer. We trekken echter verder, moeizaam de volgende heuvel beklimmend. Even kijken we naar de op de top opgerichte "view indicator" maar daarna lopen we weer door op weg naar de volgende top. De grote, indrukwekkende Wainstones op de top van de Hasty Bank ervaar ik als lastige obstakels terwijl ik voorzichtig het smalle stenige pad afdaal. Het water spoelt via grillige geulen sneller dan ik naar beneden en voor mij zie ik Roos dapper voort stappen. Ondertussen regent het al uren en nog steeds zit de lucht helemaal dicht en is het zicht heel beperkt. De laatste mijl lijkt eindeloos lang tot we tenslotte toch Clay Bank bereiken waar we van de route afgaan. Hier komen we op de weg naar het dorp Great Broughton waar we weer een kamer hebben gereserveerd. Mijn vriendin gaat staan te liften en heeft meteen succes. Twee mannen nemen ons, zo druipnat als we zijn, mee en vragen of we van "boven" komen. Ze vinden het niet zo verstandig daar te zijn met onweer.

Op het kruispunt in het dorp worden we afgezet, waarna we in de pub naar het adres gaan vragen. De deur is dicht maar even later komt de baas die ons binnen laat en het grootste plezier heeft over ons uiterlijk. Hij geeft ons een grote mok thee waar hij niets voor wil hebben en wijst ons tenslotte de weg. Als we de kamer in het prachtig op een heuvel gelegen huis willen betreden schrikken we van de witte vloerbedekking en de gastvrouw komt wijselijk met wat plastic aandragen. De kamer is een zee van bloemen, een patroon dat in alles terugkeert: de lakens, gordijnen, behang, lampenkappen, stoelbekleding, dekenkist en zelfs op de bloemenvaas. We zijn niet de enigen die in de regen hebben gelopen en daarom is de verwarming al aangezet zodat onze kleren kunnen drogen. In de warme badkamer hangen schone handdoeken en al spoedig hebben we weer droge kleren aan ons lijf. Ondertussen heeft de gastvrouw thee gezet die we ons, samen met de heerlijke koekjes, goed laten smaken. Buiten is het inmiddels droog geworden. 's Avonds eten we in de pub en de baas vindt dat we er nu heel anders uitzien. Hier wordt wel muziek gedraaid, maar net zoals op plaatsen waar dat ook gebeurde, is het muziek uit de jaren zestig.

zaterdag 2 juli, Blakey, Glaisdale. 30 km [278,5]

Het is droog, de zon schijnt maar er worden wel buien voorspeld. Onze schoenen, die we in de garage bij de ketel te drogen hadden gezet, zijn door de gastheer buiten in de zon gezet en ook onze poncho's zijn aan de lijn gehangen. De dochter des huizes brengt ons voor een pond terug naar de plaats waar we gisteren de tocht hebben onderbroken, zodat we daar de draad weer kunnen oppakken.

We klimmen naar boven tot we weer op de heidevelden zijn, ruim 420 meter boven de zeespiegel. Na een kwartier begint het te regenen en het gele zand van het pad spoelt tussen onze voeten door. Het blijft bij een bui en daarna breekt de zon weer door. Na weer een paar toppen over gestoken te hebben komen we op het traject van een voormalige spoorbaan, "the Rosedale Ironstone Railway". Deze lijn werd in 1861 geopend voor het afvoeren van ijzer uit de mijnen en is zo aangelegd dat er geen bruggen of tunnels nodig waren. Reeds in 1929 werd hij gesloten en ontmanteld, maar nog steeds verkeert de oude, zich rond elke heuvel slingerende spoordijk in goede staat. Acht kilometer lang volgen we hem, waarbij we er flink de pas in kunnen zetten. Links en rechts golven de heidevelden en af en toe zien we al bloeiende struik- en dopheide; bomen hebben we sinds ons vertrek niet meer gezien.

Ook zien we minder wandelaars dan gisteren, wat niet zo vreemd is omdat we nu niet meer gelijk op gaan met een andere route. Vlugger dan we dachten arriveren we bij ons doel: de Lion Inn op Blakey Howe. Het is een herberg die al uit 1553 dateert, eenzaam gelegen aan een stille weg. Binnen is het donker en bedompt en aangezien er ook al geen kamer meer vrij is besluiten we de volgende 15 kilometer er ook maar bij te pakken. Als we na een uur op Danby High Moor lopen trekt de lucht boven ons dicht, maar voordat het onweer losbarst bereiken we een schuilhut, waar we lunchen en de bui afwachten. Daarna gaat het weer verder onder de zon en genieten we volop van het prachtige landschap. Later zien we dat rechts van ons de hemel opnieuw zwart wordt en zijn wij getuige van hoe het natuurgeweld zich daar ontploft. Vele bliksemschichten schieten omlaag en af en toe speelt de zon er tussen door en wordt een stukje van het land ineens verlicht.

Aan het eind van de middag bereiken we, moe maar voldaan, Glaisdale, waar we ook weer bomen zien. In "the Angler's Rest" vinden we een kamer, die in tegenstelling tot die van gisteren rommelig en eenvoudig is. Als we later een niet al te smakelijk barméal gebruiken kunnen we al merken dat het zaterdagavond is. Aan de bar is het al veel drukker en in een belendend zaaltje speelt een band voor de danslustigen. Wij maken nog een wandeling, bekijken het leuke stationnetje en bewonderen de in de 17e eeuw gebouwde Beggar's Bridge over de Esk. Teruggekeerd merken we dat het feestgedruis in volle hevigheid is losgebarsten en we vrezen een onrustige nacht tegemoet te gaan. Klokslag elf uur echter stopt de muziek en wordt het snel stil; we kunnen dan ook ongestoord slapen.

zondag 3 juli, Egton Bridge, Grosmont, Little Beck, Graystones Hill, Hawsker. 23,5 km [302]

De waard informeert hoever we gaan vandaag en als hij hoort dat we naar Hawsker gaan biedt hij aan een kamer voor ons te reserveren. Ook laat hij ons nog even de legende van de Beggar's Bridge lezen.

In alle zondagse rust verlaten we Glaisdale en volgen we het pad langs de Esk door het East Arncliffe Wood. Het pad is grotendeels belegd met grote platte keien of balken en vormde vroeger de enige verbinding met het buurdorp Egton Bridge. Hier bezoeken we de kerk, die van binnen opvallend rijk versierd is. Even buiten het dorp schuilen we onder een viaduct voor een regenbui, die naar later blijkt de enige is van deze dag. Af en toe horen we de fluit van een stoomlokomotief en dat klopt want we zijn op weg naar Grosmont, het centrum van The North York Moors Railway Society. In het dorp lopen we naar het station, waar we koffie bestellen. We treffen het, want juist 's zondags rijdt er elk uur een stoomtrein. Het station is nog geheel in de stijl van het stoomtijdperk en ook het personeel van de trein loopt er volgens de mode van die tijd bij. Na een poosje zien we een stoomtrein binnen rijden en zijn we getuige van het rangeren van de lokomotief. Er is veel belangstelling voor een rit met deze trein en als hij vertrekt wordt het opmerkelijk stil. Ook wij vervolgen onze tocht en klimmen moeizaam onder een brandende zon 270 meter omhoog. Boven gekomen hebben we een prachtig uitzicht en zien we in het westen de abbey van Whitby liggen met daar achter de zee, de Noordzee!

Bij dit bijzondere moment staan we natuurlijk wel even stil en genieten we van zowel het prachtige panorama voor ons als van ons voldaan gevoel. Maar we zijn er nog niet; 25 kilometer hebben we nog voor de boeg, waarvan we vandaag nog 17 willen lopen. In Little Beck lunchen we op een bankje naast de beek met dezelfde naam. Ook door het bos volgen we de beek over een soms erg glibberig pad. In een zeer groot rotsblok, de hermitage genoemd, is een grot uitgehakt waarin wel twintig

mensen zouden kunnen staan. Langs de wand is een rondlopende zitbank uitgehakt. Verderop komen we langs de waterval Falling Foss, maar het mooie plekje in de zon er naast is al bezet en dus lopen we door. Als we weer uit het bos zijn trekken we opnieuw over de Moors die hier en daar afgebrand zijn. Het landschap maakt op mij een troosteloze en grauwe indruk, in tegenstelling tot mijn vriendin, die zich voorstelt hoe de nieuwe heideplantjes hierdoor weer volop kans krijgen. De warmte begint bij mij zijn tol te eisen, al helpt het dat we de hele tijd in de verte de zee kunnen blijven zien.

Laat in de middag bereiken we Hawsker, een klein dorp gelegen aan de weg Whitby - Scarborough. Het private hotel "York House", waar een kamer voor ons is gereserveerd, blijkt een statig landhuis te zijn met een mooie vogelrinkbak op een zuil in de overigens niet bijzondere tuin. De vrouw des huizes verzoekt ons onze schoenen in de hal, achter de deur te laten staan, waarna we moeten opgeven welk menu we straks willen nemen. De kamer heeft een douche, toilet en tv en we kunnen thee zetten, wat we dan ook meteen doen. Voor het huis, in de avondzon, lees ik later Hesse's "Narziss und Goldmund" uit terwijl mijn vriendin een rondje door het dorp maakt. Ze is er niet van onder de indruk en vooral het verkeerslawaaï vormt een schril contrast met de stilte die we op de Moors gewend waren. Als we later zitten te dineren wachten we lang op de gasten voor de tweede gedekte tafel, tot we door hebben dat wij vanavond de enige gasten zijn.

maandag 4 juli, Robin Hood's Bay. 8 km - totaal 310 kilometer!

Onze laatste wandeldag begint slecht. Voor het eerst in onze vakantie regent het als we nog aan het ontbijt zitten. Onze gastvrouw bericht ons dat de voorspellingen voor later op de dag wel goed zijn, maar als we vertrekken regent het nog steeds. We lopen het dorp uit en via een verlaten camping komen we op Northcliffe. Voor ons ligt de Noordzee, gehuld in een druilerige regen. Het pad over de klippen is overgroeid met hoog gras, waardoor onze schoenen binnen de kortste keren drijfnat zijn. Af en toe wordt het bijna droog maar het uitzicht blijft beperkt. Toch kunnen we wel van dit stuk genieten; naast ons slaat de zee tegen de klippen en erboven zweven de meeuwen.

Eerder dan we hadden verwacht zien we het einddoel van onze wandeling. Robin Hood's Bay ligt als een nest in een holte van de klippen, direct aan de zee. Over een laan omzoomd door een bloeiende haag van wilde roos, kamperfoelie, vlier en

fuchsia, waarachter mooie bloemrijke tuinen te zien zijn, komen we het nieuwe deel van Robin Hood's Bay binnen. Achter veel ramen zien we het bordje "bed and breakfast", soms zelfs met de prijs erbij. Ook zien we aan een gevel een bordje waarop staat dat hondenbezitters 50 pond boete krijgen als ze hun hond hun behoefte op straat laten doen. Als we verder afdalen zien we het oude Robin Hood's Bay liggen, ook wel Bay Town genoemd, dat tot midden vorige eeuw nog een smokkelaarsnest was. Een smal kronkelig straatje voert ons snel dalend naar beneden tot we bij de zee uitkomen.

Het is eb en we lopen over de rotsige banken naar het water dat we weer beroeren, waarna we ook hier een steen zoeken als herinnering.

Het is droog geworden en we dwalen wat rond langs het water voor we terug klimmen en op zoek gaan naar een kamer. In een rustig gelegen huis bij een oude dame vinden we een kamer die bijna de helft goedkoper is dan die in Hawsker. Onze schoenen blijken ook van binnen kletsnat te zijn en onze broeken kunnen we eveneens uitwringen.

Maar een uur later lopen we alweer opnieuw naar beneden. Nu in droge kleren en onder een waterig zonnetje. Bay Town is een toeristische trekpleister; vooral groepen schoolkinderen bevolken de straatjes en winkels. Meeuwen scheren krijsend boven onze hoofden en op het dak van een pothuis ontdekken we zelfs een donzig jong. In een leuk zaakje drinken we koffie, waarna we weer ronddwalen en alvast op zoek gaan naar cadeautjes voor "thuis". In het theehuis "the Old Bakery" zit ik later wat na te mijmeren en voel ik al enige weemoed nu de tocht erop zit; 310 kilometer te voet in 16 dagen.

's Avonds dalen we weer af en zien we dat het vloed is geworden. Het water spoelt tegen de laagste huizen en kinderen spelen hun spel met de af en aan rollende golven. De drie bootjes die vanmiddag nog op de drooggevalen banken lagen steigeren nu aan hun kettingen en boven dit alles weerklinkt nog steeds het gekrijs van de meeuwen.

dinsdag 5 juli, Whitby, Robin Hood's Bay.

Voordat we weer terug gaan willen we hier in de buurt eerst nog wat rondkijken en dus nemen we de bus naar Whitby. Als onze schoenen droog waren geweest waren we gaan lopen, want het is maar 9 kilometer. Whitby is een havenstadje, eveneens toeristisch en dus erg druk. Captain Cook heeft er zijn opleiding genoten en er is dan ook veel waaraan zijn naam wordt gekoppeld. We zwerven wat door de straatjes, bekijken het voortdurend af en aan varen in de getijhaven, die in feite de monding van de Esk is en reserveren een plek op de boot voor de terugreis. Voor een klim naar de ruïne van de abbey, boven op de klippen, vinden we het te warm. Aan het eind van de middag keren we moe van het toeristje spelen terug naar Robin Hood's Bay.

woensdag 6 juli, Scarborough, Hull.

Vandaag gaan we terug, via Scarborough, waar we inkopen willen doen. De bus er naar toe doet er een uur over en brengt ons weer even in contact met de Moors. In Scarborough kopen we eerst de tickets naar Hull, waarna we ons in het toeristengewoel van deze badplaats storten. Na enig zoeken vinden we de biscuit trommels en ook de mooie lakens vind die we in Reeth op ons bed hadden vinden we terug.

We lunchen op een bankje met uitzicht over zee, waarin slechts twee mensen zwemmen; ook op het strand is het stil.

Als we terug gaan naar het station breekt een noodweer los boven de stad en het water valt met bakken uit de hemel. We ontdekken dat we ons een uur hebben vergist en komen zodoende ook een uur te laat in Hull aan. Aangezien de bus naar de boot al weg is nemen we een taxi die ons vlot naar de steiger brengt, ruim op tijd voordat de boot vertrekt. In verband met extreem lage waterstand op de Humber vertrekt de boot namelijk met anderhalf uur vertraging.

Het is een mooie avond en vanaf het dek zien we het zusterschip, de Norsesea, dat op Zeebrugge vaart, als eerste zich van de wal losmaken, door de sluis gaan en richting zee varen.

We doen ons weer tegoed aan het vijf-gangen-diner, dat we zorgvuldig samenstellen en waar we zeer van genieten. Daarna zoeken we een rustig plekje voor een raam en zien we de lichten op de oever en van de schepen aan ons voorbij glijden. Het is elf uur als we de Noordzee opvaren, die er rustig bij ligt. We zetten onze horloges weer een uur vooruit en zoeken onze kooi op, het wordt een kort nachtje.

donderdag 7 juli, Rotterdam.

Als we om half zeven de eetzaal binnen gaan voor weer een stevig ontbijt, zien we dat we ons nog op open zee bevinden. Later kunnen we vanaf het dek zien hoe we de pieren passeren en de Nieuwe Waterweg opvaren. Ruim een uur later dan gepland komen we in Europoort aan, waar de bus al klaar staat. Op het moment dat de chauffeur wil weg rijden horen we echter een luide knal en zakken we naar links: een lekke band. Gelukkig kunnen we nog met de tweede bus mee en zo rijden we weer richting Rotterdam.

Onze vakantie zit er op, maar we keren met goede herinneringen terug. En ik kan deze voor mij nieuwe vorm van vakantie houden aan mijn ervaringen toevoegen. Engeland kent vele mooie wandelroutes en ik zal de oversteek zeker vaker maken om nog eens wandelend door dit mooie land te trekken.

Want door deze vakantie heb ik de smaak wel te pakken gekregen.

Wijhe, 28 november 1991 - Copyright © B. D. Poppen

Deze pagina is onderdeel van de homepage van B. D. Poppen.

<http://www.bdpoppen.nl>